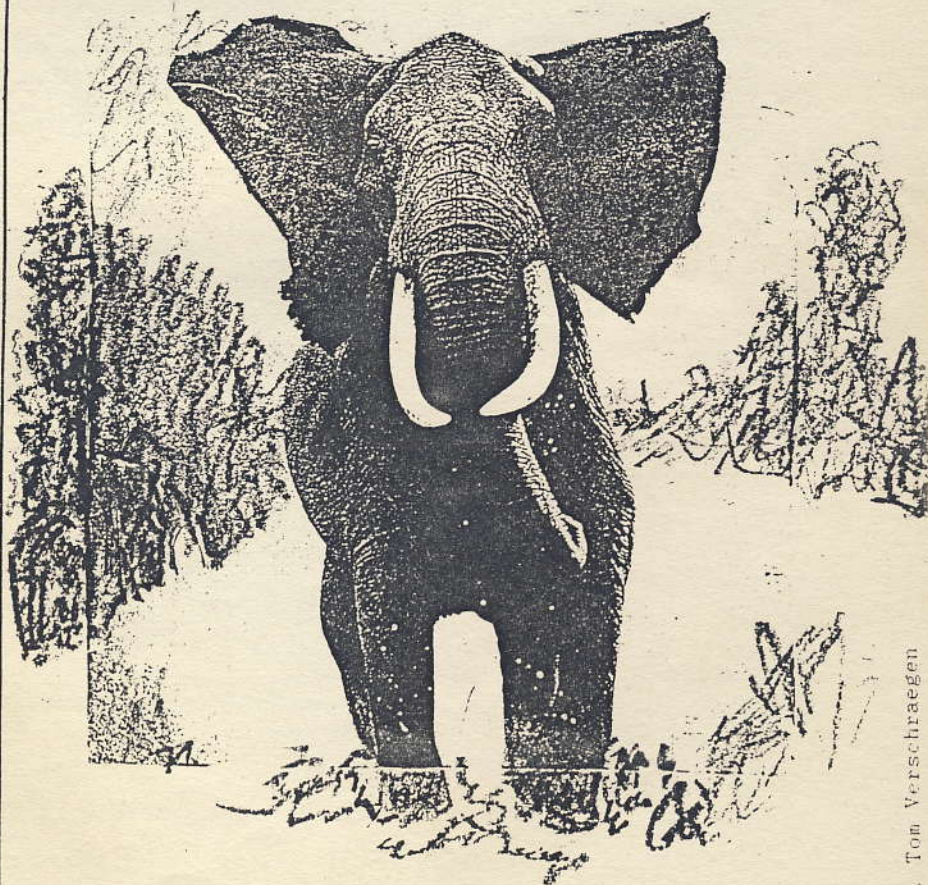

't Bieteutje -

Tweemaandelijks tijdschrift van
WIELEWAAL Hoogstraten en
JNM Markvallei

Jaargang 12

nr. 5

V.O. Tom Verschraegen

Afgiftekantoor 2320 Hoogstraten

VOOR - 60 JAAR WIELEWAAL...EN SPRINGLEVEND
WOORD - KOEN PANS. ONZE NIEUWE SECRETARIS-PENNINGMEESTER
- EN VELE VELE AKTIVITEITEN

-Proficiat ! De Wielewaal is 60 jaar. Deze felicitaties gelden vooral voor de oudere Wielewalers onder ons. Dankzij hun bestaat er een goed draaiende natuurvereniging die voor de op de dag van vandaag onmisbaar is. Meer dan ooit gaat het bergaf met de natuur maar daarentegen is het bewustzijn ten opzichte van de natuur groter dan ooit en stijgt het ledenaantal gestaag. Reeds meer dan 7.500 leden telt de Wielewaal in Vlaanderen en ze is de meest actieve natuurvereniging. Je hoeft geen specialist te zijn om welkom te zijn. Liefhebber zijn van de natuur, ervan willen genieten is al voldoende.

De belangrijkste activiteit in het kader van 60 jaar Wielewaal wordt het symposium op 21 november te Essen. Op deze dag zullen kanjers van toespraken gehouden worden en is er een tentoonstelling georganiseerd. Hier zullen wij als afdeling Hoogstraten ook aanwezig zijn met een boeiende stand over het Merkske. Verdere hoop ik dat een stevige delegatie zal gaan kijken en luisteren daar in Essen. Het preciese programma van deze dag vind je in deze Bieteut.

- En dan onze secretaris-penningmeester. Na vele jaren van toegewijde deskundigheid is de Ludo (van Beek) afgelost in deze taak. Het zoeken naar zijn opvolger heeft even op zich laten wachten maar het mocht dan ook niet de eerste de beste zijn. Koen (Pans) veel success toegewenst met deze belangrijke taak. De Ludo zijn we dank verschuldigd voor zijn vele jaren trouwe.... Hij zal zich nu met een speciale taak gaan bezighouden. Zoiets als een inventaris van Hoogstraatse natuur gaan aanleggen. Waarnemingen en zo. Enfin het moet nog precies uitgepraat worden hoe en wat maar zijn deskundigheid zal in elk geval van pas komen.

- Terugblikkend op de voorbije periode denk ik dat vooral de geslaagde beheerswerken aan ons reser vaat en het geslaagde kamp van de JNM mogen opgesomd worden. Ik denk dat het eerste kamp zal zijn van een steeds weerkerend zomerkamp. Goed zo !

Het beekonderzoek wees aan dat erg gesteld is met de Raamloop en nog erger met de Mark. Zij kregen de indeling zwaar en zeer zwaar vervuld. De nachtvliinder activiteit regende helaas uit. Maar dat was geen uitzondering deze zomer.

- Vooruit kijkend zullen we het Jan Spanneburg museum openstellen op 12 september voor het publiek. (open monumentendag). Een goede gelegenheid voor hen die het nog niet zagen of vrienden en kennissen willen eens willen laten kijken.

Dan zijn er nog we grootse plannen om volgend jaar op zoek te gaan naar Finse natuur. Geïnteresseerden moeten er op tijd bij zijn want de plaatsen zijn beperkt. Kom dus naar de informatieavond gegeven door Finland kenner Herman Knaeps. En dan verder nog informatie over het trektellen, een natuurkijkgdag, heggeaanplant... allemaal in deze bieteut.

Marcel Adriaenssen

Activiteitenkalender

* zondag 12 september : OPENDEURDAG JAN SPANNENBURGMUSEUM

In het kader van de nationale open monumentendag, zal het museum worden opengesteld van 10.00 tot 17.00

De bezoekers zullen worden rondgeleid, er zal een diareeks worden getoond en er zal de mogelijkheid bestaan om natuurboeken aan te kopen in een speciaal opgerichte boekenstand.

* zaterdag 18 september : BEHEERSWERKEN IN DE HALSCHE BEEMDEN

Op sommige plaatsen zijn de planten (na de eerste maaibeurt eind juni - begin juli) reeds tot 1 meter hoog gegroeid. Een aantal percelen zullen terug worden gemaaid en het maaisel zal worden afgevoerd.

We rekenen ditmaal op een massale opkomst van werklustigen van zowel J.N.M. als WIELEWAAL !

afspraken : 14.00 Halsche Beemden

wat meebrengen : zeis, hooirijf, riek, ...

* zaterdag 18 september : INFOAVOND FINLAND

Naar aanleiding van de Finlandreis die door Wielewaal Hoogstraten volgende zomer (juli) wordt georganiseerd, zal Herman Knaeps deze reis toelichten a.d.h.v. dia's van o.a. de nationale parken die zullen bezocht worden.

afspraken : 20.00 ('t lokaal)

* zaterdag 25 september : VLEERMUIZENTOCHT

We gaan tijdens de "dag van de nacht", het nationaal JNM-zoogdierenweekend, dit jaar GEEN naaktslakken vangen met pindakaas maar WEL naar vleermuizen zoeken aan de ElO-put te Minderhout.

Deze tocht zal worden gegidst door iemand van de vleermuizenwerkgroep.

afspraken : 20.00 't lokaal (fiets met LICHT dat werkt !)

* zondag 10 oktober : J.N.M. - binnenactiviteit

DEEL I : Trektellingen !

Tijdens dit eerste deel zullen we antwoord geven op de volgende vragen :

Waarom staan er 's morgens van die rare kwasten in de Hees naar de lucht met vergrote brillen te staren in plaats van nog in "hunne nest" te liggen ? Waarom trekken vogels ? Hoe herkennen we de verschillende soorten (afbeeldingen, vliegbeelden, trekgeluiden, ...)

tu

DEEL II : Foto's en dia's over de voorbijë activiteiten en kampen !

afspraak : 14.00 't lokaal

wat meebrengen : vogelgids, foto's en dia's over activiteiten

* zondag 17 oktober : TREKTELLINGEN

Om te zien of ze je de vorige zondag niets hebben wijsgemaakt en of je wel hebt opgelet, trekken we naar de Hees om de theorie om te zetten in de praktijk.

afspraak : 06.30 't lokaal (fiets !)

07.00 De Hees (precieze plaats zie bieteut blz. 6 jaargang 11 nr. 5)

wat meebrengen :

- zeer warme kleding
- iets te eten en te drinken
- verrekijker (telescoop)
- vogelgids
- plakband (om te luidruchtige tellers hun mond dicht te plakken)

* Woensdag 20 oktober : VERPAKKINGSCAMPAGNE

LAAT OVERBODIGE VERPAKKING
ACHTERWEGE

In samenwerking met Bond Beter Leefmilieu wordt er een verpakingscampagne gelanceerd.

Wat we precies gaan doen aan de grootwarenhuizen te Hoogstraten is nog niet volledig gekend.

Meer info zal meegedeeld worden tijdens de vorige activiteiten !

Als je uit winkelen gaat, word je zowat bekogeld met plastic-zakjes. Ga in de tegenaanval en breng je eigen tas of zakje mee.

* zondag 31 oktober : PADDESTOELENTOCHT in de KOEBERG

afspraak : 13.30 'tlokaal (auto)
14.00 Koeberg

wat meebrengen : paddestoelengids, ...

* zondag 7 november : wandeling in de ELSACKER

In samenwerking met de B.G.J.G. organiseert Wielewaal Hoogstaten een natuurwandeling in het bos en heidegebied De Elsacker.

afspraak : 14.00 Kerk Meerle

* zondag 7 november : J.N.M. - natuurbosspel
- bestuursverkiezing

Diegene die mee willen doen aan dit natuurspel (iedereen dus) moet zijn naam opgeven bij Dimitri Van Pelt (03/314.35.14) en dit VOOR 1 november

afspraak : 13.00 't lokaal (fiets)
17.00 terug

Het nieuwe bestuur zal gekozen worden bij terugkomst aan 't lokaal door de "ouderen" !

* zondag 21 november : Wielewaalsymposium te ESSEN

Wielewaal bestaat 60 jaar en tijdens deze feestelijkheden zal er door onze eigen Wielewaalafdeling een stand worden opgesteld over onze reservaatjes in de Halsche Beemden.

* zondag 28 november : EENDENTELLING

Ieder jaar worden de watervogels die gedurende de winterperiode aan de E10-put en de Mosten verblijven (zie vorige bieteutje) genoteerd.

Op deze dag gaan we eens gezamenlijk kijken naar de vogels op deze waterplassen.

* TREKTELLINGEN * TREKTELLINGEN * TREKTELLINGEN * TREKTELLINGEN *

Vanaf het weekeinde van 21 augustus zijn we reeds gestart met de tellingen aan de Hees.

Diegene die nog niet zijn gaan tellen, hebben al vanalles gemist zoals : termiekende vlinders, groenpootruiter, zondagsrijders, oeverlopers, Jack Govaerts na een gouden bruiloft, dagelijks verse aalscholvers, duinpiepers, luchtbalonnen, buizerds en nog veel meer !

DUS ALLEN DAARHEEN !!!!!!!!!!!

- * binnenkort begint onze RECHTAVOLCOMPETITIE.
We kunnen echter aan onze 358 fans (telling 30.08.93) onze kalender en overwinningen nog niet meedelen. sorry !

* cursus gemeentelijk milieubeheer

C.V.N. richt in het vormingscentrum van Oostmalle een cursus in over gemeentelijk beleid inzake natuur en landschappen op de volgende dagen : 14, 21 en 28 september en 5 en 12 oktober.

We zouden heel graag hebben indien iemand van onze afdeling naar deze cursus zou willen gaan. We hebben momenteel nog niemand gevonden

Meer info bij Marcel Adriaensen.

* konservatordag

Wielewaal richt op zaterdag 9 oktober een konservatordag in te Moerbeke Waas onder het thema "natuurontwikkeling".

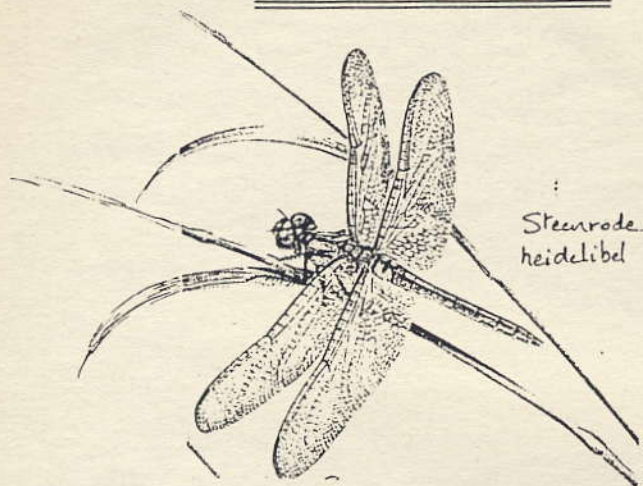
Ook hier zouden we graag iemand naar toe sturen.

info bij Marcel Adriaensen.

* DEADLINE BIETEUTJE EN WAARNEMINGEN

20 OKTOBER

(dus voor alle veiligheid schrijf de artikels vroeger want dan is immers de "top van den trek")

Met een jeugdige bende, voorzien van vliedernetten, potjes en loupes, werden de Rijksevorselse kleiputten langs het kanaal geïnventariseerd. "De bonte klepper" en "De Volharding" brachten een fraaie 9 soorten voort.

Drie soorten kleine juffers:

De watersnuffel kwam massaal voor, tot vervelenstoe zelfs! Hoewel de meest algemene soort van België: het lantaarntje slechts na urenlang zoeken kon worden gevangen! De breedscheenjuffer bleek ook een zeer algemene soort langs het kanaal.

De familie van de pantserjuffers:

Twee soorten van deze familie kwamen tamelijk algemeen voor: de houtpantserjuffer en de gewone pantserjuffer.

Vier soorten grotere glazenmakers:

De grote keizerlibel, de viervlek en de gewone glazenmaker.

In laatste instantie werd daaraan nog een steenrode heidelibel gevoegd, wat de zeldzaamste waarneming voor deze namiddag zou zijn.

Naast libellen werden - naar aloude JNM-traditie - ook vlinders gevangen, natuurlijk! Dit leverde één mannetje heideblauwtje op. Dit was voor menig vlinderfanaat een mooie verrassing!

Tijdens deze libellentocht slaagde de Geert er in een aalscholver-nest "in" zijn telescoop te krijgen!

Deze broedgevallen op de Volharding zijn een totaal nieuw gegeven voor de Antwerpse Kempen!

gevonden langs de Aulse wegen:

DE VROEDMEESTERPAD

Tot tweemaal toe werd op ons stralende zomerkamp een klein schattig padje gevangen. Hoogstens 5 cm lang en met een korrelig, droog aandoende huid.

Na enig speurwerk bleek het helemaal te voldoen aan de voorwaarden tot 'vroedmeesterpad-zijn'. Een waarneming om te onthouden !!!

In België is de vroedmeesterpad slechts op enkele plaatsen te vinden. Het Zoniënwood, de Voerstreek, enkele plaatsen in Henegouwen en blijkbaar dus ook in het zuiden van de provincie Luik. Typisch voor deze soort is wel dat ze steeds op kalkhoudende gronden voorkomt.

Het leuke aan deze paddensoort is dat ze op het land paren! Het mannetje draagt meerdere dagen na de paring de eisnoeren van het vrouwtje rond voordat hij ze in het water afzet. Daar komen de eitjes uit en volgt de levensloop zoals we die gewoon zijn van andere paddensoorten.

Voor wie ons niet gelooft: de Fons heeft er foto's van!

Tom

ZIJ HET IN ZWARTLEDEREN ETUI

KAMP TE AUDEL : monsterverslag

ZEGT DAT DE STAF HET GEZEGD HEEFT

Maandag 2 augustus om 8 uur stonden 21 Jeeënemmers vertrekkensklaar te wachten aan het lokaal. Er was heel wat bagage, dus het laden van de bus nam heel wat tijd in beslag. Na uitgewuifd te zijn door familieleden, vrienden en vriendinnen, appels en peren en hun boeren en boerinnen, vertrok de groep, met de autobus, naar Auel.

Iedereen was enthousiast om het groen van duitstalig België eens grondig te bekijken/bestuderen, WANT:

Auel, een kleine deelgemeente van Burg-Reuland, ligt in het oosten van België. Er is nog een heel schone natuur. Door Burg-Reuland stroomt de rivier Our met zijn zijriviertjes.

We kwamen des middags om 12 uur aan. Terwijl enkele oudere leden de tenten opstelden, gingen de jongere JNM-ers zwemmen en een dam bouwen in de Our. Tot grote verbazing van de leiding waren de Piep-leden des nachts muisstil.

De volgende dag volgden we de Winterspellerbach, een rustig kabbelend beekje dat uitmondt in de Our. Hier vinden we de uiterst zeldzame bronlibel. Een beekonderzoek leerde ons dat het stroompje een biotische index (schaal i.v.m. de zuiverheid van water, die wordt bepaald a.d.h.v. het voorkomen van piepkleine beestjes) van 10 heeft, m.a.w. zuiverder water bestaat er niet. Het waterpeil steeg wreed hard toen een grote groep JNM-ers alweder een dam bouwden.

Woensdag deden we een wandeling in de streek, waarbij we vele vogels, vlinders en planten opmerkten. Des namiddags deden G.B.P. en ondergetekende er verscheidene spelletjes met de Piepers. Het was warm, dus af en toe kwam er water bij te pas. De anderen deden de korvee van de vorige dagen. Des avonds was er een nachtspel waarbij drie groepen onder begeleiding opdrachten moesten uitvoeren. Die avond waren den Dimitri en de Jef naar Auel afgezakt. Zij insinueerden een ontvoering van de Fons. Na het nachtspel schrokken de JNM-ers zich relatief rot. De dappersten der Markvalliërs werden bereid gevonden de sympathieke jongeman te gaan zoeken, afgaande op zijn door merg en been snijdend geschreeuw. Helaas was hij niet echt ontvoerd. Wat toen ook bleek voor de het-plots-wel-erg-koud-hebbende-en-om-die-reden-ook-wel-heel-hard-bevende jonge Jeeënemmers. Zij zullen deze spannende nacht niet licht vergeten!

De dag daarop werden er 9 sportievelingen bereid gevonden een dagtocht naar Ouren te maken. De tocht stond in het teken van vlinders. Het was de moeite waard, er werden - dit vermeld ik om W.V. enige slapeloze nachten bezorgen- o.a. dambordjes, koninginpages, keizersmantels (mv.) en een kleine paarlemoervlinder gezien. De anderen gingen de burcht van Burg-Reuland bezoeken. Ook zij vermaakten zich uitstekend.

Vrijdag gingen we naar het dorpje Steffenshausen. In een weide vol bloemen vingen we enkele vlinders (Icarusblauwtje, gele luzernevlinder, ...). We keerden naar het kamp terug door de Our. Des avonds werd het reeds gesprokkelde hout omgetoverd tot een spectaculair kampvuur. Er was een gezellige sfeer (muziek, pannekoeken, warmte, ...).

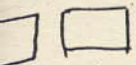
Spijtig genoeg kwam de zaterdag er toen aan. Ieder een ruimte mee op. Van de uiterst vriendelijke boer, eigenaar van de weide waarop wij ons kamp hadden opgeslagen, kregen we een wagentje 'mei remorrek' ter beschikking om al ons gerief naar de autobus te brengen.

Om 14.30 u reed de bus weg en om 17.45 u kwamen we terug in Hoogstraten aan.

Het koken gebeurde drie dagen door Ilse Pauwels. Nadien werd deze taak overgenomen door de Fonne en zijn slaven/slavinnen.

Het chemisch toilet zorgde voor heel wat opSCHUDDING. De vergaarbak werd immers pas donderdag geledigd.

gengende

= TENT

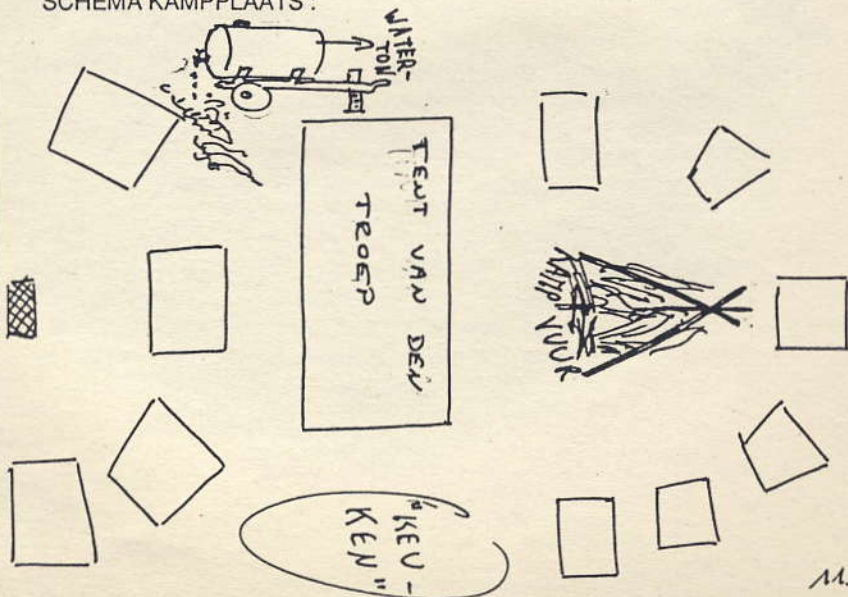
= TENTSE

nrdr.: waar

staan lealc-

en vooraad-

SCHEMA KAMPPLAATS :

WAARNEMINGEN

Bij de vogels (57 soorten) onthouden we : wespendif, havik, rode wouw, zwarte wouw, ijsvogel, (zwarte) ooievaar (dit exemplaar zorgde voor heel wat opschudding : er waren nl. mensen die het hielden bij een zwarte ooievaar en mensen die het hielden bij een 'gewone' ooievaar (o.a. schrijver dezes).Het belangrijkste struikelblok dit exemplaar was de grijze nek die voor de enen wit leek en voor de anderen zwart.Het dier had wit aan de vleugels, maar niet veel.Uiteindelijk , na het raadplegen van een aantal 'vogelboeken', hielden de meesten het bij een juveniel exemplaar van een zwarte ooievaar).

Om W.V. te plezieren, vermeld ik dat er 34 soorten vlinders gezien zijn , wat zes meer is dan verleden jaar .

PORTRET VAN EEN TERREINVERANTWOORDELIJKE

De heer Koen "Nest" Michielsen was de terreinverantwoordelijke van ons kamp . De Koen heeft dat uitstekend gedaan ; een dikke pluim voor 'em ! Toch heeft hij zo zijn eigenaardigheden ...

-De Nest kwam rond met de 'stoemp'.G.B.P. vroeg of hij veel 'stoemp' zou kunnen krijgen.Waarop Koen vol overgave G.B.P. , de omgeving van G.B.P. en ook nog diens bord volkwakte met de vermelde puree. Daarna vroeg de koen op onnavolgbare,kurkdroke wijze : "Nog ? " .

-Toen Nest dinsdag z'n gerief aan 't bijeenzoeken was voor de tocht, riep hij twee keer achter elkaar een soort Woody Woodpecker-geluid,nl. het welbekende ' eu-eu-eu-ei-eu ' .Toen zijn entourage hierop begon te bulderen van het lachen (met gefronste wenkbrauwen weliswaar) en hem zei dat hij toch wel eigenaardig spreekt,ontkende hij het gebeurde ten stelligste,maar na een ellenlang aandringen van hen die het gezien hadden , gaf hij toe dat hij soms -zo heel af en toe - geluiden voortbrengt , "onbewust,laat staan met enige bijbedoelingen" .

Toch kurieus ... Rare ("Oarige") jongen , die Nest .

-Toen G.B.P. , D.M. en B.A. aan het eten waren en daarbij hun handen "bevetten" , pochten zij tegen elkaar over hoe vet hun handen wel niet waren. Van het ene kwam het andere en zij begonnen "Vet! Vet! " te scanderen.Hierop stormde de Nest vanuit de tent van den troep naar buiten,viel over enkele piketten, stond recht en vroeg aan de veelvraten : "Hebt gijlie mij geroepen ?" ,waarop G.B.P. antwoordde:

"Nee, maar als jij gaarne met "Vet" aangesproken wordt, is dat voor ons goed !" . Tijdens het schaterlachen na dit fenomenale antwoord, fronste onze terreinchef toch wel even de wenkbrauwen ...

Bart Adams .

GROTE KWIS OVER HET KAMP

(meerkeuze-vragen, voor de verengelse bezitters van een spelcomputer : multiple choice - vragen)

Werpt uw antwoorden op een blaadje papier in het lokaal in de a daartoe bestemde doos . Gijlie moogt ook uw antwoorden niét in de daartoe bestemde doos werpen , of zelfs onder of op het lokaal . Ingrid "Zulma de Meute/Koe " zal alles wel opkuisen. De antwoorden worden verbeterd door Wim Verschraegen. De winnaar (verschijnt in de volgende Bieteut) mag zijn/haar prijs komen afhalen bij Tantow Knaeps .

- 1) Wat smeert Tom Verschraegen als boter ?
 - a boter
 - b mosterd
 - c motorolie
- 2) Het meest gehate woord ?
 - a vlindernetteke
 - b korvee
 - c kreimgellas (voor een aantal Piepers : 'n ijssie)
- 3) Katrien Knaeps is een :
 - a vrouwelijke Finse trol
 - b karakterdanseress
 - c verpleegster
- 4) B.A. ving een enorme vis. Na een uren lange strijd haalde hij hem op het droge. Naam van de vis ?
 - a beekforel
 - b kopvoorn
 - c alver
- 5) Wim Aerts stampte op de grond en er kwam een radiostation, nl.
 - a Radio Bartdonna
 - b Radio 5
 - c Radio Wimpie

uit.

- 6) Het ziet rood en het kan 'koken'
- a de Fons
 - b krab
 - c lava
- 7) Wat is er niet gegeten op kamp:
- a "frut" (= frietjes)
 - b haverhout (!)
 - c choco
- ?
- 8) Ken uw klassiekers : '...op de ----- hei '
- a plastieken
 - b leed'ren
 - c purp'ren
- 9) Waar sliepen de snuggersten ?
- a tent
 - b onder sterrenhemel
 - c boom
- 10) Welk fruit doen sommige verlichte geesten in hun drank ?
- a banaan (!)
 - b erbizzem (=aardbei)
 - c citroen

Bart Adams .

DAK AAN AL DEGENEN DIE HUN SCHAARSE VRIJE TIJD IN DE VOORBEREIDING EN DE ORGANISATIE VAN HET KAMP STAKEN .

Opmerking van de schrijver : Hoewel het al lang vaststaat dat de kennis van een streektaal het intellect ten goede komt , zijn er hoe langer hoe minder mensen die nog een streektaal spreken. Hiermee verdwijnt een stuk traditie en misschien ook wel een zekere gemoedelijkheid. Daarom komen er in deze teksten wel eens storende elementen voor als het gebruik van lidwoorden voor eigennamen, alternatieve woordkeuzes tussen aanhalingstekens , etc.

Vreemde post op vreemde plaatsen

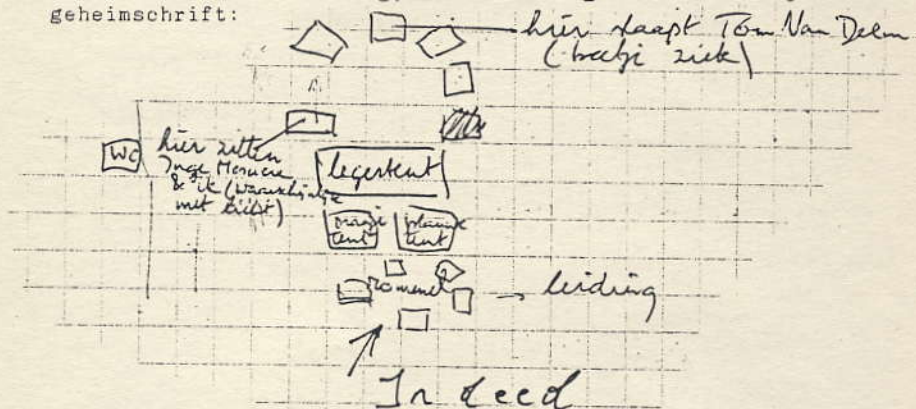
Nachtspel geweest, ondertussen weeral dag, en in de oranje tent ligt een vreemds soortig stuk papier dat aan weerszijden is volgekrabbeld met woorden, letters en andere eigenaardige tekens.

Gelukkig slagen we erin om enkele namen te ontcijferen:

Zij & Pieter Jimiki

Een duidelijke waarschuwing (als we het juist gedecodeerd hebben tenminste) :

leidt het blauwe gedeelte in. Dat verstonden we nog, maar toen zagen we dit stukje geheimschrift:

Ondanks het feit dat het vermoedelijk toch aan ons gericht is, zijn we nog altijd niet achter de sleutel hiervan gekomen. Het zwarte gedeelte werkt met symbolische taal, zoals werken, vogels e.a. vb.: 1 uur gewerkt = 1500 fr. = betaald met soep. Knoop daar maar eens een vlinderdasje aan vast.

Als ge denkt een mouw of broekspijp te kunnen passen aan het volgende gekrabbeld, laat het ons dan aftenblijft weten!!

Tenten van de Sinderen altemaal moeten bij Stellen. Anders spoetsie.

Plots wordt dan het K.S.A. kamp verrodd. Waarom???

Dan komt er een stukje dat we eerst wel denken te snappen, maar als we wat verder lezen, is het verband tussen de gekende woorden vrij strange:

rekening houden met windrichting + Boomvalk

1 rode wouw zien

vertrekken om 14h⁰⁰ in redelijker gezondheid

Tenslotte vragen we ons nog af wat bedoeld wordt met:

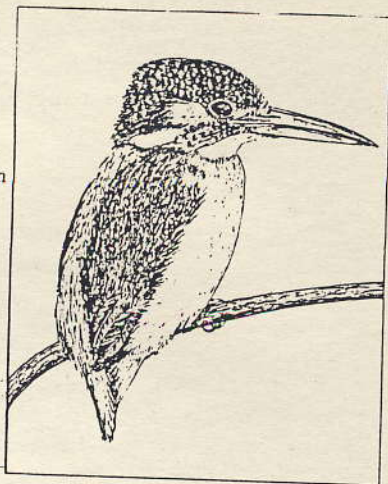
Snelle Vrij met Motopoling

Dest

Hoe zat het met de vogels in Auel ?

Voor een antwoord op deze vraag moet je natuurlijk bij Bart H. zijn! Als je zijn streeplijst vraagt zijn alle problemen opgelost: 59 soorten.

aalscholver
blauwe reiger
zwarte ooievaar!
wilde eend
wespendieven (tientallen!)
zwarte wouw
rode wouw
havik
sperwer
buizerd
torenvalk
boomvalk
kwartel

waterhoen
scholekster
regenwulp
kokmeeuw
zilvermeeuw
holenduif
houtduif
Turkse tortel
gierzwaluw
ijsvogel!
groene specht
grote bonte specht
oeverzwaluw
boerenzwaluw
graspieper
gele kwikstaart
witte kwikstaart

waterspreeuw
winterkoning
roodborst
zwarte roodstaart
merel
kramsvogel
zanglijster
grote lijster
grasmus
goudhaantje
matkop
zwarte mees
pimpelmees
koolmees
boomklever
Vlaamse gaai
ekster
kauw
zwarte kraai

geelgors
goudvink
kneu
sijs
vink
ringmus
huismus
spreeuw

DAGVLINDERVERSLAG AUEL

Het hoeft waarschijnlijk geen verduidelijking meer dat ons JNM-kamp in Auel in velerlei opzichten meer dan geslaagd was. Het mooie weer leek ons haast een mirakel én het heeft ons de gelegenheid gegeven om dit jaar maar liefst 34 dagvlindersoorten waar te nemen! Tellen we daar nog de soorten van vorig jaar bij, dan bereiken we de 37. De volledige lijst vind je onderaan dit verslag.

Eerst nog wat meer details. Het esparcetteblauwtje bijvoorbeeld: vorig jaar hebben we er geen enkel gezien, terwijl dit moeilijk te determineren vlindertje ons dit jaar om de oren vloog. Misschien waren de weersomstandigheden vorig jaar niet zo gunstig voor deze vrij zeldzame vlinder, waardoor ze net iets later ontpopten. Een andere mogelijke reden voor dit raadsel is dat we vorig jaar wat beter uit onze doppen hadden moeten kijken (hoewel ik deze laatste reden sterk in twijfel trek).

Nog een bijzonderheid was het kaasjeskruidkoppje, gevangen door Marious P., onze jongste vlinderfreak. Tijdens een rustpauze op een van de dagtochten kon ze het weer niet laten om met haar vlindernetje op jacht te gaan en, ja hoor, met het grootste gemak had ze weer zo'n zeldzaam fladderbeest te pakken.

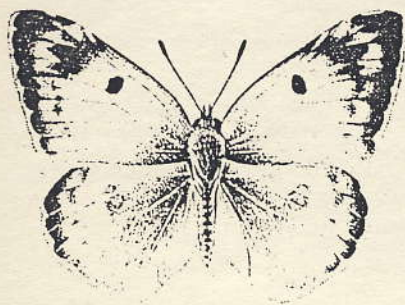
Zij was ook de jongste op de (vrij zware) dagtocht naar Ouren, een wat verder gelegen dorpje, waar we vorig jaar ontdekten dat het er stikt van de prachtige vlinders. Daarom dus.

Alle andere piepers, plus enkele begeleiders gingen die dag op stap naar Burg Reuland. En we kwamen niet van een kale reis terug! Naast enkele fantastische vogel- en andere waarnemingen zagen wij een grote vos. Aangezien deze vlinder een vrij zeldzame verschijning is, geloofden de Ourengangers (en thuisblijvers) ons niet, en noch minder toen we hen vertelden waar we hem zagen. De stakkerd zat namelijk opgesloten achter het raam van een oud schuurtje. De ongelovige Thomassen beweerden dat het om een gekweekt exemplaar moest gaan, maar na een poosje konden we hen toch aan het verstand brengen dat ze wel degelijk een grote vos gemist hadden.

Grote vos

Eenzelfde vorm van jaloezie ontstond toen Geert en Ingrid B. en Bart A. tijdens de laatste dagtocht even de groep verlieten om een verloren onderdeelje van de verrekijker van Geert te zoeken. Tevergeefs. Wat ze wel vonden, was een gele luzernevlinder. Tot onze grote spijt hadden ze geen netje bij de hand, waardoor ze geduldig achter het beest moesten aanhollen totdat de schoonheid eindelijk wilde neerstrijken. Het enige bewijs was dus hun woord, maar ze zijn wel te vertrouwen, hoor !

Gele luzernevlinder

Verder kan ik nog vermelden dat van de 34 soorten van dit jaar er 13 zeldzaam tot zeer zeldzaam zijn (de vlindersoorten die we enkel vorig jaar zagen zijn alle 3 zeldzaam).

Om te eindigen krijg je van mij nog een overzicht van de waargenomen soorten, gerangschikt per familie. De zeldzame vlinders zijn aangeduid met een *. Hier gaan we:

dikkopjes

kaasjeskruiddikkopje #
dwergdikkopje #
zwartsrietdikkopje
geelsrietdikkopje

grote pages

koninginnepage *

witjes

boswitje *
 groot koolwitje
 klein koolwitje
 klein geaderd witje
 gele luzernevlinder *
 citroenvlinder

kleine pages

eikepage

vuurv!inders

kleine vuurvlinder
bruine vuurvlinder *

blauwt ies

klein tijmblauwtje *
bruin blauwtje *
esparcetteblauwtje *
icarusblauwtje

schoenlappers

dagpauwoog
distelvlinder
atalanta

kleine vos

grote vos #
gehakkelde aurelia
landkaartje

parelmoervlinders

keizersmantel *

zandooqjes

dambordje *
bruin zandoogje
oranje zandoogje
koevinkje
hooibeestje
bont zandoogje
argusvlinder

In 1992: - tweekleurig hooibeestje * (zandoogjes)
- zilveren maan * (parelmoervlinders)
- grote weerschijnvlinder * (weerschijnvlinders)

KatrienK

Het culinair gebeuren te Auel

Ik schrijf niet over het eten omdat ik het meest gegeten heb (daarvoor moet ge bij P.A. en P.B. zijn), maar omdat ik het eten alle eer aan doe (van een keurig geschikte maaltijd hutsepot maken bv.) je ne suis pas un gourmand, mais un gourmet, om het in 't Frans te zeggen. Dit gezegd zijnde steek ik van wal met de eerste maaltijd op de Aulse wei.

Die eerste maaltijd was verrukkelijk. Of de anderen er ook zo over denken, weet ik niet, maar dat ligt aan henzelf. Zoniet wordt het hoog tijd om uw eigen boterhammen te leren smeren! De mijne waren heerlijk.

Het avondeten daarentegen was ternauwernood eetbaar. Menu: platgekookte macaroni met (zeer) flauwe saus. We kunnen de kokkinnen echter niet veel verwijten, de echte kokkin was nog niet komen opdagen en zelf hadden ze geen ervaring met grote groepen (wat koken betreft). Zonde van het eten, maar de bioput was (met veel moeite) reeds gegraven. Geen enkel probleem, dus.

De deegwaren konden we gelukkig doorspoelen met heerlijk fris water en een sappige appelsien!

De dinsdag werd ingezet met een stevig ontbijt: zelfgesneden brood, dik besmeerd met choco, poepgelaai of confetuur.

's Middags hetzelfde scenario, maar ditkeer aan de oevers van de Winter-Spellebach in plak af in de legertent.

Dankzij de komst van Ilse en de ouders van Pros en Zul konden we 's avonds allemaal genieten van lekker vettige kippedijen met rijst en kurriesaus plus een verplicht blaadje sla. Ilse, die midden in de nacht aankwam, bleek een fantastische kokkin en al gauw bleef er niets anders over dan een hoopje afgekloven botjes.

De volgende morgen begonnen we lekker gezond met een banaan, 's middags kregen we echte Ardeense boterhammen (uit Burg-Reuland). 's Avonds schotelde Ilse ons als bewijs van haar kook-toverkunst een maaltijd met pattatte, tomatte en kiekburregers voor. Was dit tegen de regel om per uitzondering van 1 kip- en 1 visdag vegetarisch te eten? Nee, de ingrediënten van de kiekburregers waren enkel havermout, water, juin en kippekruiden! Dit tot ongenoegen van Wim A., die er eerst met smaak drie op at en vervolgens verklaarde het niet lekker te vinden. Den Dest had pech, want toen hij van een dringende boodschap terugkwam bleek alles verslonden! Wim kreeg nog de kans om de "vieze" smaak met een beker yoghurt weg te spoelen.

Donderdag: ge weet het al, de eerste 2 maaltijden bestonden uit ... inderdaad, brood met boterhammen en beleg. De hoofdmaaltijd bestond uit tagliatelli, roomspinozzie, een paprika-venkel-juin slaatje tomatte en eirten. Gezien het overlopen van onze chemische pot werkt zulke combinatie danig op de stoelgang. Bovendien bleek het papier nog op te zijn ook! Als dessert kregen we een schep roomijs, zodat we niet moesten klagen over lege magen!

Ik zal maar ineens naar de zeer lange vrijdag-avond-hoofdmaaltijd overgaan. Dit keer was het de beurt aan de jongens om te koken, Ilse was weeral eweg. Een heerlijke maaltijd van stoemp, visstokken en bloemkool met een papje (net goed gekruid). Een paar uur later, bij het kampvuur kregen we nog een bord goei pap, en voor de mensen van de

vroege uurtjes waren er om twee uur nog pannenkoeken zoals die nergens anders te verkrijgen zijn! (Toch een handenklapje voor Marlous, die om pannenkoeken te eten haar persoonlijk rekord opblijven verbeterde!!!!)

Als afsluiter de allerlaatste maaltijd oep de waai van Auel: alles moest op, dus we kregen fruitsap, bokes, belegsel, chocoladebroodjes, pannenkoeken, gesmolten choklattenijs, ... Ik heb genoten van het lekkere eten en de natuur. Mijn complimenten aan al wie hiertoe heeft bijgedragen!!

Tolèf M. (o.t.)

J.N.M.-Afdelingsnieuws : In't kort en niet in't Lang

1. NIEUWE LEDEN : Welkom !!

* EVERAERT Petra

Salm Salmstraat 7

* PAULUSSEN Bram

Moerstraat 68 F

2. KAMP 1994 :

Nog maar pas is het zeer geslaagde kamp te AUEL (zie verslag elders in dit teutje) voorbij of we denken al aan het kamp voor volgend jaar. Dan trekken we naar de VOERSTREEK ! Het kamp zal enkele weken vroeger (tweede week van juli ???) plaats hebben van maandag tot zondagavond. Een preciese datum zal in één van de volgende bieteutjes worden meegedeeld.

Alle suggesties, opmerkingen, voorstellen, tips, info over deze streek, ... over het voorbije of toekomstige kamp, zijn zeer welkom ! Laat iest weten of "dump" ze in de ideeënbus in 't lokaal !!!

3. KAS :

Op maandag 15 en dinsdag 16 augustus zijn er telkens 5 actieve jnm-ers in de weer geweest om de tenten van de Antilliaanse feesten af te breken. Dit om onze kas te spijzen.

4. INVENTARISATIEGEGEVENS :

Traditioneel beginnen de nekspieren vanaf begin september samen te trekken waardoor het gezichtsveld meer naar de lucht is gericht. Met andere woorden de zeer interessante periode van TREKTELLINGEN breekt aan en de libellen- en vlin-derperiode loopt ten einde. Vandaar de laatste oproep om je verzamelde gegevens aan de AFDELINGSverantwoordelijke af te geven.

5. BESTUURSVERKIEZING :

November is traditioneel de maand om een nieuw afdelingsbestuur te kiezen.

Volgende functies bestaan er in onze afdeling :

- * voorzitter (coördinator afdelingsbestuur, voorzitten vergadering, ...)
- * secretaris (verslag van de vergadering, briefwisseling, ...)
- * penningmeester (jaarlijks financieel en jaarverslag, gemeente- en MINAsubsidies, ...)
- * natuurhistorisch secretaris (excursies, inventarisaties, ...)
- * natuurbehoudssecretaris (bescherming, herstel en ontwikkeling van de natuur, ...)
- * milieubeschermingssecretaris (allerhande milieuproblemen, acties, ...)
- * hoofdredacteur bieteutje (samenstelling bieteutje, motiveren tot schrijven, ...)
- * promotiesecretaris (ledenwerving, infostand, ...)
- * persattaché (contacten met de pers, ...)
- * piepverantwoordelijke (pieprubriek, piepactiviteiten, ...)
- * materiaalmeester (tent, winkeltje, ...)
- * piepbegeleiders

Indien je je actief wil inzetten in onze afdeling en geen functie wil louter en alleen maar voor de naam, geef dan je schriftelijke kandidatuur af aan de huidige voorzitter vóór 20 OKTOBER !

Meer informatie over de bestuursverkiezing, kan je vinden in ons eigen intern huishoudelijk reglement in bieteutje jaargang 11 nr. 5.

6. VERWERKING DAGVLINDER- EN WATERWILDTELGEGEVENS :

Momenteel worden de dagvlinder- en eendentelgegevens van 1991-1992-1993 door Geert en Ingrid Brosens in de computer in gegeven. Doordat deze gegevens op één plaats worden gestockeerd en ook van de volgende jaren zullen worden ingebracht, is deze gegevensbank zeer gemakkelijk om later te raadplegen, om conclusies te trekken, evoluties in beeld te brengen (grafieken), ...

Wanneer al de dagvlindergegevens zijn ingebracht (dus geef vlug de laatste waarnemingen af), zullen deze verwerkt worden tot een uitgebreid dagvlinderverslag. Dit mag je verwachten in één van de bieteutjes van de winterperiode.

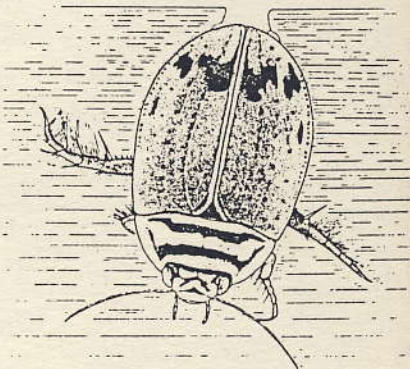
Beekonderzoek

Om verandering in onze traditionele zomer-beekonderzoeken te brengen, werd dit jaar niet voor het + zuivere 'Merkske' gekozen, maar voor de 'Raamloop'. Op twee plaatsen werd dit beekje, dat vertrekt van het Hemelrijk (Hoogstraten) en naar Meer stroomt, onderzocht en uiteindelijk nog eens op zijn mondingsplaats, nl. de Mark.

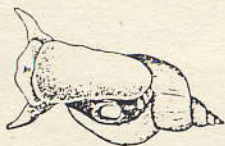
Ter hoogte van 'De Ramen' (Minderhout) werd teleurstellend in het water geschept. Het vangen van driedoornige stekelbaarsjes wekte in het begin enig enthousiasme. Maar toen verteld werd dat dit één van de meest resistente vissoorten was, verdwenen de jubelkreten!

Op het rapport van de Raamloop (lees Biotische index) moest een onvoldoende gegeven worden, nl. 4/10, oftewel zwaar verontreinigd.

B.I. 4: meest gevoelige groep: poelslak daarnaast bloedzuigers, waterwantsen en waterroofkevers

. Een waterroofkever (*Acilius sulcatus*) tijdens de luchtverversing aan het wateroppervlak.

. De poelslak (*Lymnaea stagnalis*) aan het wateroppervlak. De mantelholte is geopend voor luchtverversing. Let op de brede voelhorens.

De netten werden gespoeld en de tocht liep verder stroomafwaarts. Ter hoogte van de kerk van Meer werd afgestapt. Hier heet 'de Raamloop' plots 'de Beek'.

De Beek leek op het eerste gezicht een stuk aardiger door de aanwezigheid van veel drijvende waterplanten: zoals drijvend fonteinkruid.

De zuiverende invloed van deze waterplanten gaf een verbetering in Biotische index, nl. een 5/10

De meest gevoeligste groep was hier de één-dagsvlieg, maar ook erwtemossel en libellenlarven. Daarnaast werden ook bloedzuigers, mugge-larven, poelslakken, posthoornslakken, wa-terwantsen en roofkervers gevangen.

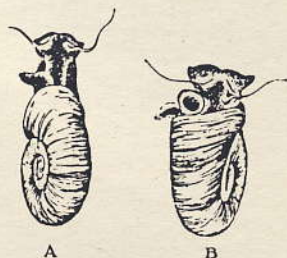
Deze B.I. van 5/10 is echter nog ver van biologisch in orde. Dit is nog steeds een kritieke toestand, lezen we in de legende!

Uiteindelijk werd de fiets op gesprongen richting Mark. Daar er geen liefhebbers waren, voelde ondergetekende zich verplicht het kwalijk ruikende Markwater te bemonsteren. Het te verwachten resultaat: zware verontreiniging: B.I. van 4/10.

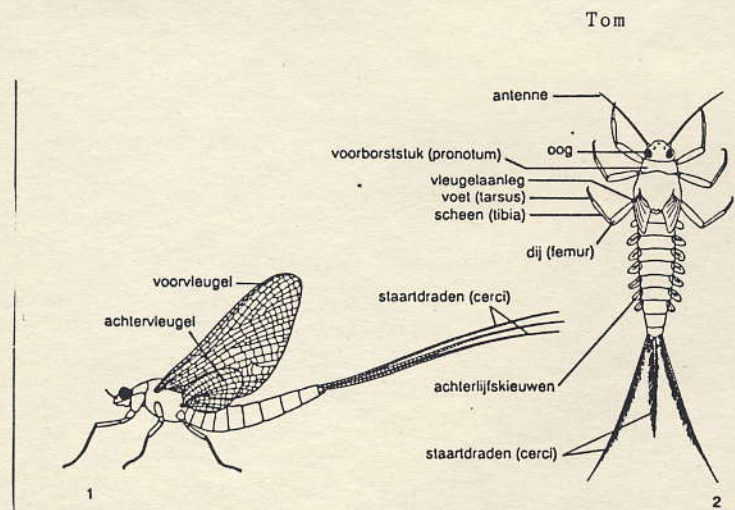
Toch werd er nog een stekelbaarsje in het monster aangetroffen, zij het een zeer "schraal" exemplaar.

De meest gevoelige groep was hier de erwtemossel.

Kortom: het wetenschappelijk resultaat was het enig wat tegen-sloeg op deze activiteit!

. De posthoornslak (*Planorbis corneus*) onder water met uitgestoken secundaire kieuw (A); aan het wateroppervlak met geopende mantelholte (B).

Zandvlieg

T 23.

Amfibieëntocht ?!

Wat zien wij daar op een druilerige zondagmiddag rijden?
Juist! Negen moedige JNM-ers op zoek naar amfibieën.

Omdat verantwoordelijke Dimitri Van Pelt afwezig was (vermoedelijk was die aan het blokken), nam onze penningmeester (Staf) het bevel.

Op weg naar de eerste poel, in de achterbuurten van Hoogstraten, kwamen we een schaap tegen dat door sommigen werd gedetermineerd als schaap-amfibie. Dat vond ik te gek om los te lopen, maar gelukkig lag het dan ook vast aan een ketting. Uiteindelijk toch bij de poel aangekomen, merkten we onmiddellijk dat we er niet erg veel amfibieën in zouden aantreffen. Het bleek een sterk vervuilde put met te weinig water en te veel drek, niet echt ideaal voor amfibieën. Aan de oevers van dit putteke, diep verscholen in het riet zat de mooie Katrien Kna-aeps in een put tot aan haar knie. Al deze moeite bleek voor niets, zels Tantow haar privévijvers leverden geen juiste beestjes op.

Op de terugweg (voorlopig enkel nog maar naar onze fietsen) vertelde meester Wim ons dat de verhouding water-smurrie in deze poel vorig jaar net omgekeerd was, en dat er toen veel meer amfibieën gezien waren.

Dan maar ons geluk proberen bij een andere poel. Om er te gerzaken moesten we een heel eind over gewone en zandwegeltjes trappen. Inmiddels bevonden we ons in Caastel, aan de grens. Aan de overkant namen we onze eigenste welgekende Halsche Beemden waar, waardoor Wim bemerkte dat de gevonden put Nederlandsch Staatsbezit was, en verboden voor iedereen. Te riskant, oordeelde onze invaller-leider. We fietsten dan weer maar verder over de zandpaadjes, wat enkele valpartijen en andere rommeligheden met zich meebracht. Al wachtende op enkele achtergebleven sukkelaars kregen we de kans om in de stille Kempen in een groene wei wat vogeltjes te bekijken, maar zelfs dat leverde niets speciaals op. Enkele duiven, een koppel of wat kauwen en een busseltje spreeuwen.

Ondertussen kreeg de lucht er alles van weg van zin te zijn een stevige bui in onze nek te kletsen. Maar aan de volgende put klaarden onze gemoederen weer volledig op; hier gingen we het doel van onze tocht bereiken, hier gingen we gegarandeerd amfibieën aantreffen! Onze beroepsvisser Wim Aerts schepte ijverig en vol goede moed in het water, haalde het net op en ... JAAAA er bewoog iets!!!! Enkel een wants en wat insektenlarven. De grote(?) Wim probeerde ook een s maar hij ving evenmin vis noch puit. De balans tot hiertoe: 0 insekten.

Gelukkig voor ons vonden we nog munt en waterpeper en zelfs kattestaarten.

In de poel aan de overkant van de straat waren volgens opperhoofd Wim Kamsalamanders gesignaleerd. We togen erheen, maar buiten natte laarzen of eventueel voeten, zoals ieder voor zich verkiest, viel daar niks te rapen. Begon het nog te regenen ook zeg! Dat waren echt wel de druppels die de (jn-) emmers deden overlopen! We sprongen op de fiets en reden terug naar het lokaal. Doordat het nog een eindje trappen was door de regen, werd de stemming er niet echt beter op. Iedereen,

ongeveer, had een regenjas bij, maar ook iedereen werd de nattigheid toch gewaar.

Ik was al bezig een tekst te verzinnen voor het verslag in de trant van: "Het is volkomen nutteloos iets over de amfibieëntocht te schrijven, want er was toch niks, nul, noppes, notting, rien de knots, nul de botte en nog veel meer te zien!!!!!!!!!!!!!!!"

Plots een alarmerende vreugdekreet die door merg en been ging, Van Tantow dus. Ze had iets gezien.

We draaiden onze fiets om en ik keerde terug op mijn zinnen, en dat alles niet voor niets!

En tot slot van dit verhaal, volgt dan de moraal.

Ook al zie je urenlang niets,
kijk toch vanop je fiets
af en toe eens naar benêe
want het valt dan heus wel mee
zo uitgesmeerd en wel
enkel nog maar vel
de BRUINE PLATKIKKER
een mooie opkikker.

Nog even ter informatie

De platkikker is een mutatie van de gewone bruine kikker. Het is een soort die niet door geslachtelijke voortplanting in stand gehouden wordt. Deze beestjes zijn daar immers niet toe in staat. Het gaat hier om een welbepaalde geest, of noem het innerlijke drang om zich te laten muteren met behulp van gemotoriseerde eenheden tot platkikker op de openbare weg. Eens de mutatie voltrokken (deze is onomkeerbaar!) is de platkikker niet meer in staat zich op eigen kracht voort te bewegen. De mutatie is niet alleen onomkeerbaar, maar kan ook onomkeerbaar mislukken! Dit leidt tot het bestaan van soorten zoals de halfkikker, openkikker, of zelfs de bruine halfplatkikker. Door deze laatste eigenschappen, sluiten vele wetenschapslui enige verwantschap met de snelwegkat (die overigens niet enkel langs de snelweg wordt waargenomen).

Het door ons aangetroffen exemplaar bleek perfect gemuteerd, en dus een prachtbeest. De stemming in de groep sloeg snel weer om van winter naar lente, en in het lokaal babbelden we nog wat na over deze misschien niet echt geslaagde maar toch leuke tocht bij een warm bekertje soep, thee of koffie.

Dolf

REIS naar FINLAND in JULI 1994

In de maand JULI '94 maakt WIELEWAAL-Hoogstraten een natuurreis naar FINLAND voor 2 weken. De organisatie berust bij Herman Knaeps, die goed met de lokale omstandigheden bekend is.

De reis is hoofdzakelijk bedoeld om enkele beschermde natuurgebieden te bezoeken en drie Nationale Parken, eigendom van het Finse Ministerie van Waters en Bossen, waar telkens een gespecialiseerde gids ons zal begeleiden doorheen de wildernis met bossen, meren, moerassen, veengebieden, rotsen, e.d. De gids zal ons ook op tijd attent maken op interessante en zeldzame planten, mooie vogels en andere dieren, alles vertellen over de landschappen waar we doorheen trekken, zo mogelijk sporen van wild tonen en ons bij bevernesten brengen. Ook zullen we aandacht besteden aan enkele cultuur-historische merkwaardigheden in de omgeving.

We verblijven in een aparte blokhut op ong. 200 m van een boerderij, die ingericht is om gasten te ontvangen, en op zo'n 50 m van een meer, waar een paar roeiboten liggen die wij mogen gebruiken. Natuurlijk beschikken we ook over een sauna aan het meer op afgesproken uren.

De blokhut is voorzien van een kleine moderne keuken, en heeft 3 slaapkamers met elk 4 bedden en de overige bedden staan beneden in de grote woonkamer. Boven is er een douche met lavabo en WC en beneden is er nog een WC met lavabo. We kunnen 's morgens ook de douchen gebruiken van de sauna, op enkele stappen van de blokhut.

Het eten zelf bereiden is de voordeligste oplossing maar we kunnen ook eens de opgediende maaltijden in de boerderij gaan eten. Het is gewone Finse boerenkost en een warme maaltijd met drank kost 40 FIM of ± 250 BF pp.

Wat de kostprijs van deze reis betreft, wijst een ruwe schatting in de richting van 14 à 17.000 BF per persoon, zonder het eten, maar overigens wel met alles inbegrepen: de hele heen en terugreis met telkens een overnachting in Jeugdherberg, alle uitstappen en bezoeken, alsmede de gidsen in de Nationale Parken, de ganse duur van het verblijf in de blokhut, en al de ferryboten heen en terug. Indien gewenst kunnen hier slaapcabines gereserveerd worden, maar dat is dan een uitgave voor degenen die er willen van gebruik maken.

We hebben voorzien dat we reizen met 2 minibussen (8 + 1) en dit heeft tot gevolg dat er niet meer dan 18 personen mee kunnen. Op de informatieavond (zie 'Aktiviteitenkalender') wordt de reis verder toegelicht en besproken en zal er een deelnemerslijst opgesteld worden: de EERSTE 18 inschrijvers met betaling van een voorschot kunnen zeker mee.

Alle belangstellenden en nieuwsgierigen zijn van harte welkom.

H. Knaeps

+ 16.

Tip voor een trip :

NISMES (zuiden van provincie Namen)

Wie zin heeft om een interessant weekeindje in eigen land door te maken, doet er goed aan de snelweg Brussel-charleroi te volgen tot in Couvin en af te stappen in het dorpje Nismes.

Algemeen:

Deze streek wordt gekenmerkt door kleinschaligheid. Iets dat de noorderkempenaar nog maar nauwelijks kent. Smalle landbouwpercelen met graan of gras en overal houtkanten. Tussen dit tamelijk vlakke landschap steken de "tiènnès" uit. Dit zijn hoge (tot 80 meter !) kalksteenruggen. De vegetatie die we hierop terugvinden bezit alle kenmerken van een warmteminnende kalkvegetatie, zoals we die veel beter kennen van Zuid-Frankrijk.

Te Nismes vloeien l' Eau Noir en l'Eau Blanche samen tot de Viroin, een mooi meanderend beekje.

Florabeschrijving van de "tiènnès"

"Fondri des chiens" is de meest bekende en meest fascinerende tiènnè. Boven op de top zijn er immers immense kloven van meer dan 15 meter diep. Als zulke kloven afdaalt, wordt deze gevaarlijke klus beloond door een mooie wandvegetatie van muurvaren en steenbreekvaren.

Op de "Fondri des chiens" bloeien in juni 18 soorten wilde orchideeën. Dit is een unicum voor België !!!

Daarnaast vind je er echte gamander, trosgamander, grote tijm wilde tijm, gewonde brunel, wilde marjolein, echt walstro, kruisbladwalstro, verfbrem, grote centaurie, gele zonneroosje, kleine ratelaar, cypreswolfsmelk, driedistel, aarddistel, kleine pimpernel, grote pimpernel, wit vetkruid, tripmadam, walstro-bremraap, muurpeper, rond wintergroen, stijve ogentroost, en zo voort.

duinroos

De alom tegenwoordige houtkanten zijn samengesteld uit slee-
doorn, meidoorn, echte kardinaalsmuts, wegedoorn, rode- en gele
kornoelje, jeneverbes, eglantier, duinroos, ...

Op twee tiënnies groeit het palmboompje (Buxus) in't wild!
Metershoge frisse struiken vormen er de onderlaag van de es-
doornbossen. Deze tiënnies heten "Roche à Lomme" en "Tienne
aux Paquis". Op deze laatste berg gaan jaarlijks beheerskampen
door van het JNM.

grote ijsvogelvlinder

Vlinderwaarnemingen op 21 en 22 juli 1993

Naast de koningspage en het groot geaderd witje (dat helaas
niet vloog in deze periode) konden we toch nog een 23 dagvlin-
dersoorten determineren. Vermeldenswaard zijn het bleek blauwtje
adonisblauwtje, boswitje, koevinkje, grote ijsvogelvlinder, akker-
parelmoervlinder en grote parelmoervlinder.

Fossielkappers?

Te Vireux wordt veelvuldig gekapt op zoek naar tribolieten
(= gidsfossiel uit het Cambrium). En in Cerfontaine kan je dan
weer rose marmer vinden met crinoïdeafdrukken (zeelelies) en
koraalafdrukken.

60 JAAR EN... SPRINGLEVEND!

21 november 1993: Wielewaalsymposium te Essen

Jaarlijks organiseert onze vereniging een symposium. Traditioneel staat een jubilerende afdeling zowel voor de inhoudelijke als voor de praktische verwezenlijking in. In dit jubileumjaar wordt afdeling Noorderkempen op het inhoudelijke vlak bijgestaan door de werkgroep promotie. De lezingen van dit symposium willen het regionale belang overstijgen en aantonen waartoe De Wielewaal als vereniging in staat is.

Na de succesvolle congreswandelingen verwachten we ook een bomvolle zaal op 21 november met delegaties van alle afdelingen ! De afdelingen krijgen nog een uitnodiging toegezonden. Verdere praktische informatie verschijnt in "Wielewaal". Houdt bij de planning van afdelingsactiviteiten rekening met het symposium !

60 JAAR EN ... SPRINGLEVEND (voorlopig programma)

09.00-09.45 u: ontvangst met koffie

09.45-09.55 u: Welkomstwoord door H. Lieckens: 40 jaar afdeling Noorderkempen

09.55-10.10 u: H. Franckx: 60 jaar en ... springlevend

10.10-10.25 u: K. De Waele: De werkgroep Botanie

10.25-10.40 u: J. Vanheuverwijn: De organisatie van de Vlaamse Ardennendag.

10.40-10.50 u: R. Willockx: Diamontage Reservatenwerking

10.50-11.15 u: PAUZE

11.15-11.35 u: M. Vermeylen: Fondsenwerving voor De Wielewaal

11.35-11.40 u: M. Coppens: Ode aan de Brechtse Hei

11.40-12.00 u: Kempens Reservatenfonds: Bouwen van een Kempische stal

12.00-14.00 u: MIDDAGPAUZE

14.00-14.30 u: K. Grolus en G. Luyts: Reservatenwerking van De Wielewaal. Mogelijkheid tot vraagstelling.

14.30-14.38 u: M. Verbruggen: Film over Het bos t' Ename

14.45-15.15 u: Guido Tack: Voorstellen studie over Bos t' Ename

15.15-15.45 u: PAUZE

15.45-16.00 u: K. Grolus en G. Luyts: beantwoorden vragen over de reservatenwerking.

16.00-16.30 u: Minister Sauwens: Beleid rangschikking landschappen

16.30-17.00 u: Luc Meul: Een toekomst voor De Wielewaal

AANDACHT - AANDACHT

Cursusaanbod: van de VMPP

Natuur- en milieu-activiteiten over milieubesparend huishouden, paddestoelen, sterren en planeten, natuurvriendelijk tuinieren, magie rond plant en dier

1. Kijken naar sterren of zon en maan als de motor van het natuurgebeuren.
Data: 3 donderdagavonden van 19.30 u tot 22.30 u.
21/10 - 4/11 - 18/11
Plaats: de lessen op 21/10 en 4/11 worden gegeven in het Provinciaal Instituut voor Milieu-educatie (PIME) Mechelsesteenweg 365, Lier.
De les op 18/11 volg je in het Planetarium in de Zoo, ingang hoek Carnotstraat-Ommeganckstraat Antwerpen
Lesgever: Carl Dielen
Prijs: 600 fr.
Code: 003
2. Hekserij en volksgeloof rond plant en dier
Data: 3 vrijdagavonden van 19.30 u tot 22.30 u
29/10 - 12/11 - 26/11
Plaats: Clubhuis Begijnhof, Begijnhof 26, Herentals
Lesgever: Mien Verdingh
Prijs: 600 fr.
Code: 004
3. Hoe richt ik mijn tuin natuurvriendelijk in ???
Data: 2 donderdagavonden van 19.30 u tot 22.30 u
9/9 en 16/9
1 zaterdagvoormiddag van 9.30 u tot 12.30 u
25/9
Plaats: de lessen worden gegeven in Zaal Pax, Dr. Versmissenstraat Hoogstraten
Op 25/9 bezoeken we de tuin van René Daems, Heikant te Merksplas
Lesgever: René Daems (medewerker VELT)
Prijs: 600 fr
Code: 001
4. Het mysterieuze leven van de paddestoel.
Data: 2 donderdagavonden van 19.30 u tot 22.30u
23/9 - 30/9
1 zondagnamiddag van 14.00u tot 17.00u
17/10
Plaats: de lessen op 23/9 en 30/9 worden gegeven in een lokaal van het Stadhuis van Geel, Werft 20 te Geel.
De paddestoelenwandeling op 17/10 vindt plaats in het Provinciaal Domein Prinsenspark te Retie.
Samenkomst: om 14.00 u aan de parking van het Prinsenspark, Retiebaan te Retie.
Lesgever: Jos Volders, natuurgids
Prijs: 600 fr
Code: 002

5. Milieubesparend huishouden !!!

Data: 3 donderdagavonden van 19.30u tot 22.30u

2/12 - 9/12 - 16/12

Plaats: Cultureel Centrum Luchtbal, Columbiastraat 8,
Antwerpen

Lesgevers: Filip Van den Abeele en Gie Robeyns

Prijs: 600 fr

Code: 005

Wie wil deelnemen aan één of meer van deze activiteiten, kan zich inschrijven door het verschuldigde bedrag te storten op rek. nr. 833-3096139-60 t.n.v. VMPA met vermelding van de juiste code (zie onderaan bij elke activiteit)

Inlichtingen en informatie zijn verkrijgbaar bij het

VMPA-secretariaat

Ommeganckstraat 26

2018 Antwerpen - Tel 03/231.56.53

BELANGRIJK !! BELANGRIJK !!

CURSUS VAN HET IVN: GEMEENTELIJK MILIEUBEHEER

Dit is een cursus over gemeentelijk beleid inzake natuur en landschap.

Onderstaand programma is een basisvoorstel en kan aangepast worden aan de concrete belangstelling en behoeften.

Dinsdag: 14 september: Inleiding over gemeente en milieubeheer. Wat is milieu? Welke stromingen bestaan er inzake natuurbewoud? Wat zijn de actuele tendenzen binnen het Vlaamse gewest? Waar en hoe situeert zich de bevoegdheid van een gemeente?

Dinsdag: 21 september: Het gemeentelijk beleid inzake milieubeheer. Verschillende beleidsinstrumenten en actiemiddelen voor een gemeente. Overzicht van het gebiedsgericht beleid (deel 1) met inbegrip van juridische en politionele middelen.

Dinsdag: 28 september: Het gemeentelijk beleid inzake milieubeheer (vervolg). Overzicht van het gebiedsgericht beleid (2).

Dinsdag: 5 oktober: Het gemeentelijk beleid inzake milieubeheer (vervolg). Overzicht van het soortgericht beleid.

Dinsdag: 12 oktober: Synthese. Naar een vernieuwd beleid inzake milieubeheer? Informatie en educatie als ondersteuning van een gemeentelijk milieubeheer.

U ontvangt een uitvoering cursushandboek .!!!!.

Inschrijven door overschrijving van 900 BF op rek.nr. 404-3076041-29 van CVN Antwerpen met vermelding 'cursus gem. milieubeheer Antw.'. Cursusbegeleiding: Paul Stryckers.
Organisatie: Centrum voor Natuurbeschermingseducatie vzw., Ommeganckstraat 20, Antwerpen. Int. TEL. 03/226.02.91

Waar ??

Alle bijeenkomsten gaan door in de lokalen van het Provinciaal Vormingscentrum, Smekenstraat 61, Oostmalle.

AANBEVOLEN - AANBEVOLEN - AANBEVOLEN

+ 31.

Vrienden zijn als bomen

Vrienden zijn als bomen :
ze wachten tot je nog eens
langs komt,
en ze zijn onverstoorbaar
als je wegblijft
ook na maanden afwezigheid
kan je de draad weer opnemen
omdat ondertussen niets
werd afgebroken.
Vrienden zijn als bomen
op een goede afstand van
elkaar geplant
en kennen ook geen afgunst
maar nodigen wel elkaar uit hoger te groeien.
Vrienden zijn als bomen
en bomen buigen niet
maar ze wuiven.....

VELT : ACTIVITEITEN

Zaterdag 4 sept. as: Uitstap naar de Dodoenstuin - Schilde in de voormiddag
Heidsie - Westmalle in de namiddag

Afspraak: om 9.00 u aan de kerk te Hoogstraten.
Voor 's middags pic-nic meebrengen.

Vanaf oktober start er in de Widar te Zondereigen een cursus Ecologisch
Tuinieren.

Meer inlichtingen over deze activiteiten bij Ann Jansen - tel.03/315.83.27

32.

Peperbryk

Ken je deze wilde bloeiers?

Op wergbermen, bij poelen en sloten, in de duinen en op de heide loop je vaak voorbij schitterende bloemen. Loop die niet zomaar voorbij. Kijk er naar en vind ze mooi. Meer nog, tracht hun namen te kennen en zoek er wat over op in een flora.

Even jouw kennis testen omtrent dit onderwerp. Een wedstrijd is het dus niet. De oplossingen vind je elders in Stipkrant.

B. De plant op de foto houdt van natte plekken. Haar grote bladeren voelen ruw aan en haar klokbloemen bestaan in witte en blauwe tot purperen uitvoering. Fors is die plant ook al.

Op de foto zie je:

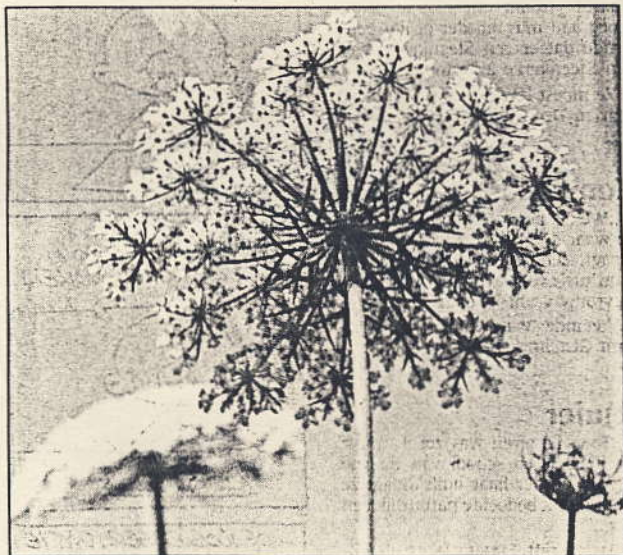
- ☐ gewone smeewortel
- ☐ ruw vergeet-mij-nietje
- ☐ gevlekt longkruid
- ☐ breed klokje

A. Vooral in de duinen, maar nu ook meer landinwaarts, zie je deze forse plant met haar oranje-gele bloemen en haar veerdelige bladeren. Die blaadjes worden vaak aangevreten door een opvallend geel en zwart gestreepte rups, de zebrarups.

Op de foto zie je:

- ☐ de wilde margriet
- ☐ jakobs kruiskruid
- ☐ gele ganzebloem
- ☐ duindoorn

C. De bloem op de foto vertelt ons dat we hier te doen hebben met een schermbloemige. Mooi is die bloem ook al. Een echt kunstwerk. Uit die wilde plant won de mens een eetbare groente, een tuinplant dus. -

Op de foto zie je:

- ☐ de wilde voorouder van onze tui-nasperges
- ☐ kompassla
- ☐ gewone duivekervel
- ☐ wilde peen

Evaluatie kamp voor de piepers

Het is de bedoeling dat elke pieper voor zichzelf alleen (dat wil zeggen zonder overleg met anderen) de volgende vragen eerlijk beantwoordt. Als ge dat gedaan hebt, steekt ge de antwoorden in een enveloppe, zonder ergens je naam op te schrijven (dit is altans niet verplicht). Deze enveloppe steekt ge de in de ideeënbus de eerstvolgende keer dat ge in het lokaal komt, daar vind ik hem wel, en kan ik er nuttig werk mee verrichten voor het volgende kamp.

Was het vervoer in orde?	ja/nee
Was de kampplaats voldoende?	ja/nee
Was het eten goed genoeg?	ja/nee
Was er genoeg eten?	ja/nee
Was de leiding goed genoeg?	ja/nee
Moest je te vroeg gaan slapen?	ja/nee
Was het kamp heel vermoeiend? (zou je het 10 dagen uithouden)	ja/nee
Ga jij volgend jaar weer mee?	ja/nee
Heb je klachten over de activiteiten? Zoja, welke?	

Heb je klachten over wat tussen de activiteiten gebeurde?

Wat zou jij anders doen, als je de leiding had?

Heb je nog andere opmerkingen? vb. het was te kort, er waren te weinig mensen mee, het was altijd hetzelfde, het was te warm, Kortom ligt er nog iets op je lever, schrijf het gewoon op; ik wil alle klachten (of complimenten) horen of lezen. Weet maar dat uiteindelijk niemand behalve jijzelf hoeft te weten wat jij hebt geantwoord.

Taus

Met grote vreugde melden wij U
de geboorte van ons eerste vlindertje Tantan.
Zij werd geboren op 28 juni 1993.

De gelukkige ouders:

Dhr. en Mevr. Hageheld-Nachtvlinder
Kruipwilgduin 14
TEXEL (NL)

Haar meter: Ingrid Zulma

Haar peter: Pa Koen

AZ-Vlinderkwekerij

Kerkstraat 48

2328 MEERLE

Bezoeken: Als 't open is

Pleegadres:

Vondeling Wim

Minderhoutsestraat 125

2322 MINDERHOUT

Voor diegene die van het bovenstaande geboortekaartje
"nul de botte" van snappen, volgt hier een woordje uitleg.

Tijdens ons verblijf te TEXEL in april dit jaar, vonden we in
de duinen op kruipwilg vele rupsen van de HAGEHELD.
Enkele van deze nachtvlinderrupsen (fam. spinners), werden
door Ingrid Brosens, Koen Pans, Leo Dufraing en ondergetekende
meegenomen om deze thuis verder uit te kweken.

Helaas heb ik niets van de rupsen van Koen en Leo vernomen,
zodanig dat ik enkel de uitslag van Ingrid en mezelf kan meede-
len.

	<u>Ingrid</u>	<u>Wim</u>
28.06	1 man.	
05.07	2 man.	
07.07	2 man.	
08.07	2 man. + 1 vr.	
11.07		1 man.
13.07	1 man.	1 vr.
16.07		3 vr.
17.07		1 man. + 1 vr.
19.07	1 vr.	1 vr.
20.07		1 man.
23.07		1 man.

De wedstrijd werd dus door Ingrid gewonnen met haar eerste
hageheld op 28 juni.

Ondertussen heeft 1 van de Hageheldjes van Ingrid, die reeds
eitjes gelegd had voor we ze loslieten voor nakomelingetjes
gezorgd. De kleine rupsjes worden nu door de fam. Hoeymans verder
uitgekweekt.

Je ziet het, straks is het vlindertje Tantan reeds moemoe !!!!

Wim V.

+35.

- + 36.